

Bescherming in de zorg

Bij goede zorgverlening moet voorop staan dat zorgverleners goed beschermd zijn. Ook in de zorg geldt daarom altijd dat daar waar niet noodzakelijk contact met covid patienten of contact met patienten die bepaalde symptomen die op covid kunnen wijzen moeten worden voorkomen. Essentieel is dus dat naast strikte hygiënemaatregelen, triage toegepast wordt. Daar waar zorg moet worden verleend aan covid (verdachte) patienten heeft het RIVM richtlijnen vastgesteld voor de inzet van medische beschermingsmiddelen. Daarnaast geldt dat in de reguliere zorg soms medische beschermingsmiddelen worden benut. Met name voor de planbare urgente zorg is het van belang dat deze ook over voldoende medische beschermingsmiddelen kan beschikken om zichzelf en patienten te kunnen beschermen.

Passend gebruik

Het RIVM heeft in samenspraak met veldpartijen uitgangspunten opgesteld voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen bij zorg buiten het ziekenhuis. Dit betreft dus alle vormen van zorg buiten het ziekenhuis. De uitgangspunten zijn geformuleerd op basis van veiligheid voor medewerkers en cliënten/patienten (besmettingsrisico's) ingeval van (verdenking op) Covid-19. Voor het gebruik van medische mondmaskers is daartoe ook een samenvattend factsheet opgesteld (zie bijlage). Deze wordt ook gemaakt voor andere beschermingsmaterialen.

De uitgangspunten vragen om een nadere invulling per sector, rekening houdend met context en doelgroep. Als de specifieke situatie daarom vraagt, kunnen zorgmedewerkers op basis van hun professionele inzichten en ervaring beredeneerd afwijken van deze uitgangspunten en medische beschermingsmiddelen gebruiken. Voor wat betreft de verschillende situaties waarin verplegend en verzorgend personeel zich kan bevinden, werkt V&VN dit nader uit in overleg met het RIVM. Het gaat erom zorgprofessionals praktische handvaten aan te reiken in de dagelijkse praktijk. Sowieso is het verstandig om bij elk begin van zorgverlening – dus elke keer weer - de cliënt/patiënt naar zijn/haar gezondheidssituatie te vragen en de situatie ook te beoordelen of zorg veilig verleend kan worden. Ingeval van twijfel is het belangrijk dat zorgprofessionals elkaar en hun leidinggevendend raadplegen. De alledaagse praktijk laat zich immers niet volledig “vangen” in de uitgangspunten en de situatie-beschrijvingen.

Ingeval dat medewerkers ervaren dat ze onvoldoende bescherming hebben in hun werk, is zaak dit met hun werkgever te bespreken. Werkgevers moeten zich maximaal inspannen om de veiligheidsrisico's – conform de uitgangspunten – te beperken en medewerkers tot steun te zijn in deze periode. Dat betekent dat ze ook voldoende beschermingsmiddelen beschikbaar moeten hebben, via reguliere kanalen of via de aanvraag bij het LCH. Biedt dit gesprek geen uitkomst, dan kunnen professionals dit melden bij de Inspectie SZW en/of de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Ondersteuning in kader WMO

Voor de ondersteuning in het kader van de Wmo, in het bijzonder huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding en maaltijdondersteuning, gelden eigen uitgangspunten. Voorop staat de algemene hygiënerichtlijnen op te volgen (de 'veilige-vijf'). Huishoudelijke hulp en dagbesteding kan vaak plaatsvinden op ten minste 1,5 meter afstand. Dan zijn geen beschermingsmiddelen nodig. Datzelfde geldt voor een gesprek voeren, iets neerzetten of iemand te hulp schieten. Er zijn ook situaties, zoals bij maaltijdondersteuning en begeleiding, waarbij minder goed een veilige afstand kan worden bewaard.

Daarom is van groot belang zelf alleen te werken als men klachtenvrij is en om bij het begin van de hulp bij mensen thuis en bij dagbesteding, elke keer weer, te informeren naar de gezondheid van de

cliënt ('triage') en te beoordelen of de zorg gegeven kan worden. Als COVID-19 reeds is vastgesteld, dan moet huishoudelijke hulp in elk geval worden uitgesteld (en zorg worden geregeld). Heeft de cliënt last van neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn en hoesten, verhoging of koorts, dan is het advies om te kijken of een dokter kan worden ingeschakeld en de ondersteuning kan worden uitgesteld. Er zijn specifieke situaties waarin uitstel niet mogelijk is en ook situaties waarin een medewerker – bij voorkeur in overleg met collega's en/of leidinggevenden - beredeneerd afwijkt van de algemene uitgangspunten. Voor die gevallen is het verstandig dat de medewerker een "noodpakketje" aan medische beschermingsmiddelen bij zich heeft in zijn/haar ronde langs de cliënten. Uiteraard geldt hierbij terughoudendheid gegeven het feit dat er schaarste blijft aan beschermingsmiddelen.

Het LCH

Het LCH voorziet in de extra behoefte aan persoonlijke beschermingsmiddelen van zorgaanbieders die is ontstaan als gevolg van het Coronavirus en vervult een rol daar waar de reguliere toeleveringen onvoldoende zijn. Dit doet zij zonder winstoogmerk en voor de Nederlandse gezondheidszorg. Praktisch betekent dit dat zorgpartijen medische beschermingsmiddelen kunnen inkopen via het LCH voor zorg die noodzakelijk is in gevolge de adviezen van het RIVM, de NZa urgentielijst of voor een "covid-noodpakket". Mocht het LCH over onvoldoende beschermingsmiddelen beschikken om in de vraag te kunnen voorzien vindt verdeling plaats door ROAZ GGD GHOR over zorgpartijen conform het verdeelmodel.

Het LCH heeft inmiddels grote hoeveelheden beschermingsmiddelen besteld die wekelijks binnenkomen. Op dit moment kan het LCH in de vraag voorzien naar beschermingsmiddelen; alleen de schorten en pakken zijn beperkt beschikbaar. Ondanks omvangrijke bestellingen blijft de aanvoer van beschermingsmiddelen echter onzeker. De drukte in Azië met vraag vanuit de hele wereld blijft groot, de vraag naar sommige grondstoffen die nodig zijn om medische beschermingsmiddelen te produceren is hoog en het naar Nederland krijgen van beschermingsmiddelen is en blijft een grote logistieke uitdaging. Het LCH werkt daarom aan diversificatie van aanvoerroutes door ook verscheping van beschermingsmiddelen naar Nederland te verkennen. Het kabinet werkt tenslotte verder met marktpartijen aan Nederlandse productie van beschermingsmiddelen.